

ПРЕС КЛИПИНГ

2. октобар 2019.

НАСЛОВИ

Богатима не треба бонус од 5.000(стр.3)

НЕГА БОЛЕСНИХ РОДИТЕЉА: По закону посао пречи од оца и мајке(стр.3)

РЗС: Раст БДП-а Србије у 2018. износио 4,4 одсто(стр.5)

Јулске плате: Авио-сабраћај 60.000 динара прелетео ИТ(стр.6)

Богатима не треба бонус од 5.000

Д. И. К.

Фискални савет о ребалансу буџета Србије

РЕБАЛАНСОМ буџета предвиђено је да се расходи буџета повећају за 50 милијарди динара - наводи Фискални савет у својој оцени Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџету за 2019. годину. Како се наводи, досадашњи фискални трендови показују да би у 2019. извршени ниво расхода био у складу са иницијалним Законом о буџету, "мада уз нешто измењену структуру од првобитно планиране".

- Наплата буџетских прихода биће за око 50 милијарди динара већа од плана - наводи Фискални савет. - Око 60 одсто овог повећања прихода је трајне, структурне, природе, а преостали део повећања дошао је услед неких једнократних уплата у буџет, попут пореза од концесионе накнаде за Аеродром "Никола Тесла" и друго.

Најзначајније нове политике и мере које подижу ниво расхода јесу девет милијарди динара расхода за решавање проблема кредита у швајцарским францима, девет милијарди динара за исплату једнократне помоћи пензионерима.

- Новчана помоћ пензионерима од 5.000 динара није добра мера социјалне политике - сматра Фискални савет. - Процењује се да око 100.000 старих људи у Србији нема никакву пензијску накнаду и они спадају у групу социјално најугроженијих становника - а сада се не квалификују за предвиђену социјалну помоћ. С друге стране, постоје и пензионери са таквим материјалним статусом да им оваква помоћ није неопходна.

НЕГА БОЛЕСНИХ РОДИТЕЉА: По закону посао пречи од оца и мајке

С. Ј. МАТИЋ

Упркос више иницијатива, запослени немају право на боловање ради неге родитеља. Законом о раду предвиђено пет слободних, плаћених дана. Тежина болести одређује број дана боловања

СВАКОГА у неком животном периоду задеси ситуација да му се родитељ тешко разболи, остане у болници на лечењу или изађе кући након операције, а да он због посла не може да му се нађе при руци. Управо због тог нехуманог приступа протеклих година могли су се чути позиви да се сваком запосленом омогући да током године због неге родитеља узме одређени број дана боловања или плаћеног одсуства. Бар у том ургентном периоду.

Овакве иницијативе, међутим, до сада се нису ни приближиле остварењу. Велика очекивања су била прошле године, када је усвајан нови закон о здравственом осигурању, али у њему је ова одредба изостала.

С друге стране, Законом о раду предвиђено је да запослени има право на пет слободних и плаћених дана у току календарске године ради бриге и неге чланова уже породице. То значи да те дане може добити само за негу деце, брачног друга и родитеља ако с њима станује у истом домаћинству. Пошто данас већина живи одвојено од родитеља, оваква одредба је делимично превазиђена.

Потпредседник ПУПС-а и народни посланик Момо Чолаковић, за "Новости", наводи да је некада Уставом било наложено да родитељи морају да брину о деци, а касније деца о родитељима:

ПОЗИВИ УПОМОЋ Момо Чолаковић каже да су у ПУПС-у и раније покретали то питање, али се с тиме стало. А кад је он то једном јавно поменуо, добио је неколико позива, где су му се људи жалили да су им родитељи тешко болесни, а они не могу да добију ниједан слободан дан или боловање.

- Сада тог другог дела одредбе уопште нема. Морамо то да променимо и када почну расправе о промени Устава, тражићу да та категорија буде враћена и да се онда у складу с њом коригују и прецизирају породични, закон о здравственом осигурању и закон о раду. Мора се омогућити деци да брину о родитељима, да у случају њихове болести могу да отворе боловање. Број дана зависио би од тога колика је потреба родитеља и колико је тешка болест.

Он сматра да није било довољно иницијатива, а ни политичке воље да се такав члан нађе у закону. Треба знати и да је лоби послодаваца био јачи, јер њима такве одредбе не иду наруку.

- Ипак, странке које у својим програмима имају бригу о старима, невладине организације и удружења пензионера требало би да покрену и погурају ту иницијативу, јер су стари запостављени, имају много проблема и дискриминисани су - каже нам Чолаковић.

Да је могућност отварања боловања када је родитељ тешко болестан добра иницијатива, сматра и Надежда Сатарић, иначе социјална радница и председница удружења "Снага пријатељства - Амичи".

- То неће уродити плодом ако се решава само преко Закона о здравственом осигурању - каже наша саговорница. - Неопходан нам је сет закона, почев од Породичног закона, па закона о раду, о социјалној заштити, о здравственој заштити. Реалност ситуације на терену ће нас ускоро натерати на то. Старијих је све више, посебно се увећава број оних са 80 и више година, а оних који би им помогли када им је најпотребније све је мање.

Сатарићева сматра и да проблем не решава то што ће нам здравствено осигурање односно лекар дати боловање од 15 дана, да негујемо свог родитеља ако њему нега и подршка треба много дуже.

- Зато је потребна и флексибилнија политика послодаваца, за неформалне неговатеље који раде, да имају више разумевања за породичне проблеме у таквим случајевима - објашњава она.

- Неки се послови могу радити и од куће, може да буде флексибилно радно време, плаћено одсуство са посла... Мора да се укључи и социјална заштита бржим развојем сервиса за помоћ у кући старијима. Службе кућног лечења и патронажне службе, такође, могу бити од помоћи.

РЕЧ СТРУЧЊАКА: НЕБОЈША ПЕРОВИЋ, АДВОКАТ: БРИГА О РОДИТЕЉИМА - ИНТЕРЕС ДРУШТВА

ИЗМЕНАМА Закона о раду требало би омогућити запосленима да добију бар пет дана плаћеног одсуства када су им родитељи тешко оболели или им је потребна хоспитализација или премештај из болнице кући. То треба да се односи на све тешке породичне околности које су везане за здравствено стање, као што могу бити и повреде у саобраћајној несрећи.

Деца која су запослена треба да добију могућност да имају неколико слободних дана да у тим посебним околностима помогну родитељима.

РЗС: Раст БДП-а Србије у 2018. износио 4,4 одсто

Пише: Бета

Србија је у 2018. години имала реалан раст бруто домаћег производа (БДП) од 4,4 одсто, а номинално је био већи за 6,6 одсто у односу на годину пре, саопштио је данас Републички завод за статистику (РЗС).

Према резултатима годишњег обрачуна за 2018. годину, БДП је у текућим ценама износио више од 5.000 милијарди динара и номинално је био већи за 6,6 процената, док је реални раст БДП-а у 2018. години износио 4,4 одсто, наведено је у саопштењу.

Посматрано по делатностима, у 2018. години најзначајније учешће у формирању БДП-а имали су сектор прерађивачке индустрије са 14,5 одсто, сектор трговине на велико и мало и поправке моторних возила (11,5 одсто), сектор пословања некретнинама (седам одсто), сектор пољопривреде, шумарства и рибарства (6,3 одсто) и сектор информисања и комуникација (4,8 одсто).

Како је наведено, у употреби БДП-а учешће издатака за личну потрошњу домаћинстава било је 68,1 одсто, издатака за финалну потрошњу државе 16,6 одсто, бруто инвестиција у основна средства 20,1 одсто, извоза добара и услуга 50,8 одсто и увоза добара и услуга 59,3 одсто.

По делатностима, у 2018. години у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства остварен је реални раст бруто додате вредности од 15,2 процента, сектору градјевинарства 12,8 одсто, сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила 7,3 одсто, сектору саобраћаја и складиштења 5,6 одсто, у сектору услуга смештаја и исхране осам одсто и у сектору информисања и комуникација 5,5 процената.

Реални пад бруто додате вредности забележен је у сектору рударства од 4,7 одсто и сектору стручних, научних, иновационих и техничких делатности, 1,4 одсто.

Посматрано са расходне стране, највећи реални раст имале су бруто инвестиције у основна средства, 17,8 процената.

Извоз добара и услуга и увоз добара и услуга имали су реални раст од 8,3 одсто, односно 11,6 одсто.

Издаци за финалну потрошњу имали су реалну стопу раста од 3,2 процената, од чега је реални раст издатака за личну потрошњу сектора домаћинстава био три процента.

Издаци за личну потрошњу државе имали су реални раст од 4,2 процента, а издаци за колективну потрошњу раст од 2,9 одсто.

Јулске плате: Авио-сабраћај 60.000 динара прелетео ИТ

НОВИ САД: Просечна нето плата у јулу ове године, по подацима Републичког завода за статистику, износила је 55.042 динара.

Од 19 делатности за које се објављују подаци о просечним нето зарадама, у јулу ове године у осам је забележена нето плата већа од републичког просека, док је у преосталих 11 она мања. Више од републичког просека нето јулске зарада зарадили су запослени у рударству – 89.418, снабдевању електричном енергијом, гасом и паром – 93.369, информисању и комуникацијама – 97.307, финансијским делатностима – 94.644, пословању некретнинама – 56.459, стручним, научним, иновационим и техничким делатностима – 68.348, државној управи и обавезном социјалном осигурању – 63.132 и образовању – 56.831 динара. Из тих података РЗС-а произлази да су у јулу највеће нето зараде имали запослени у делатности информисања и комуникација.

Плате код предузетника мање од 30.000 динара

У јулу су запослени у правним лицима зарадили душло више од оних који раде код предузетника. Наиме, зараде запослених у правним лицима у јулу износиле су 58.527 динара, а оних који раде код предузетника 29.498.

Плате запослених у јавном сектору у јулу биле су 61.568, а оних који раде ван њега – 52.037 динара.

Јулску нето зараду већу од 100.000 динара, односно готово две републичке просечне плате, имало је осам различитих области. Највећа је остварена у ваздушном саобраћају – 186.375 динара. Она је у јулу износила више од три просечне републичке зараде. Иза њих по висини нето плате у јулу били су запослени у експлоатацији сирове нафте и природног гаса са 138.948 динара. Нешто мало мање – 132.287 – примили су запослени у услужним делатностима у рударству.

На четвртном месту по висини нето зараде у јулу ове године су запослени у рачунском програмирању и консултантским делатностима – 126.310 динара. Они су у јулу имали 60.000 динара мању плату од просека у ваздушном саобраћају. Пети по висини јулске нето плате су запослени у производњи кокса и деривата нафте – 108.249 динара, а иза њих су финансијске услуге – 104.746, производња дуванских производа – 103.420 и научно истраживање и развој – 100.593.

Мање чак и од медијалне нето зараде, која је по подацима РЗС-а у јулу износила 42.534 динара, имали су запослени у делатности припремања и послуживања хране и пића – 31.860, осталим личним услужним делатностима – 32.827, поправци рачунара и предмета за личну употребу – 32.952, преради дрвета – 34.132, производњи одевних предмета – 36.343, осталим стручним, научним и техничким делатностима – 37.674, трговини на мало – 37.797, услугама одржавања објеката и околине – 38.282, делатности путничких агенција, тур-оператера и резервација – 38.852, рибарству и аквакултури – 38.777. Мање од 40.000 динара у јулу су зарађивали и запослени у социјалној заштити за смештај – 39.532 и производњи коже и предмета од коже – 39.017 динара.

Љ. Малешевић